

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Fra medlem af Folketinget *Tørnæs* (V), der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 16. november atter kan give møde i Tinget. Stedfortræderens, *Sven B. Nielsens*, hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af Folketinget *Behnke* (FP), *Pia Dahl* (FP), *Mogens Elvensø* (FP) og *Knud Lind* (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ophævelse af lov om et teknologinævn.

(Lovforslag nr. L 97).

Medlemmer af Folketinget *Jane Oksen* (FP), *Aage Brusgaard* (FP), *Annette Just* (FP), *Pia Kjærsgaard* (FP) og *Johannes Sørensen* (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om offentligt formidlet pasning af arbejdslediges børn).

(Lovforslag nr. L 101).

Medlemmer af Folketinget *Aage Frandsen* (SF), *Carsten Andersen* (SF), *Lilli Gyldenkilde* (SF), *Leif Hermann* (SF), *Birgitte Husmark* (SF), *Hanne Thanning Jacobsen* (SF), *Jes Lunde* (SF), *Rahbæk Møller* (SF), *Bjørn Poulsen* (SF) og *Ebba Strange* (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af magtforholdene og demokratiets vilkår i Danmark.

(Beslutningsforslag nr. B 20).

Medlemmer af Folketinget *Riishøj* (SF), *Gade* (SF), *Inger Harms* (SF), *Birgitte Husmark* (SF) og *Ebba Strange* (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfølgning af Danidas handlingsplan.

(Beslutningsforslag nr. B 23).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne fremsætter jeg herved:

Forslag til lov om ophævelse af lov om et teknologinævn.

(Lovforslag nr. L 97).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til hurtig vedtagelse, således at en unødigt genbeskikkelse af nævnet kan undgås.

Jane Oksen (FP):

Som ordfører for forslagstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om offentligt formidlet pasning af arbejdslediges børn).

(Lovforslag nr. L 101).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Aage Frandsen (SF):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af magtforholdene og demokratiets vilkår i Danmark.

(Beslutningsforslag nr. B 20).

Danmark har et politisk demokrati. Når der er valg – folketingsvalg og kommunale valg – har vi alle en stemme. Vi har med andre ord formelt alle lige stor indflydelse. Men der er vist ingen, der vil påstå, at vi reelt har lige stor indflydelse.

Der er ikke noget nyt i en sådan erkendelse. Men med de mange ændringer, der i øjeblikket sker i samfundet, opstår der også betydelige ændringer i mulighederne for at øve indflydelse – med andre ord i demokratiets vilkår.

På den ene side er indflydelsen og magten blevet bredere fordelt. På den anden side er den samtidig blevet mere koncentreret. Den generelle højnelse af uddannelsesniveaet og kvindernes placering på arbejdsmarkedet har spredt indflydelsen. Men der er stadig stor forskel på, hvilke muligheder personer med en kort uddannelse har for at øve indflydelse i forhold til personer med lang uddannelse. Omvendt er magten også blevet mere koncentreret

[Aage Frandsen]

på grund af den stigende specialisering og den økonomiske magtkoncentration. På denne baggrund skal udvalget også afdække, hvilken indflydelse enkeltpersoner har mulighed for at udøve i kraft af deres uddannelse og økonomiske baggrund.

Tidligere var en forholdsvis stor del af befolkningen medlemmer af politiske partier, hvorved de havde en vis indflydelse ad denne vej. I dag er det færre og færre, der er medlemmer af politiske partier. Til gengæld er flere og flere medlemmer af forskellige organisationer og aktive i græsrodsbevægelser, hvilket formelt også skulle give mulighed for indflydelse. Organisationerne inddrages i stigende omfang i f.eks. lovgivningsarbejdet, hvorved organisationerne har fået øget indflydelse. Men har det også betydet, at organisationernes medlemmer samtidig har fået øget indflydelse?

Danmark fik en kommunalreform i 1970. Baggrundelsen herfor var bl.a., at denne reform ville indebære større grad af decentralisering. Men har det reelt betydet, at den enkelte borger har fået øget indflydelse og bedre mulighed for at gennemskue beslutningsprocesserne?

Hvordan forholder det sig med de ansattes indflydelse på deres egen arbejdssituation, hvad enten det er i den private eller den offentlige sektor? Er der sket ændringer, der peger i retning af øget indflydelse, eller er den megen tale om medindflydelse mere tomme ord end praksis?

Vi har alle vore forestillinger om, hvordan magtforholdene er her i landet, og hvordan demokratiets vilkår er. Men hvor meget ved vi? Mange af vore forestillinger bygger måske på illusioner, myter, fordomme osv.

Hvis vi får forholdene undersøgt nærmere af en række politisk uafhængige forskere, der gerne må have forskellige forskningsmæssige grundholdninger, kunne vi få vore forestillinger afprøvet. Vi kunne herefter på et mere reelt grundlag diskutere, om der eventuelt var behov for ændringer ud fra ønsker om at forbedre demokratiets vilkår, hvilket alle partier vel til syvende og sidst er interesseret i. Men inden noget sådant eventuelt kan ske, må vi kende vilkårene, som de er i dag. Dette er forslagsstillernes intentioner med dette forslag til folketingsbeslutning.

Riishøj (SF):

Jeg skal herved som ordfører for forslagsstillerne tillade mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfølgning af Danidas handlingsplan.

(Beslutningsforslag nr. B 23).

I takt med de stigende bevillinger til ulandsbistand er det naturligt, at der opstår debat om ulandsmidlernes anvendelse.

Danidas handlingsplan har igangsat en hårdt tiltrængt debat netop herom.

Efter forslagsstillernes opfattelse er der imidlertid en reel fare for, at der vil ske en udhuling af fattigdomsmålsætningen gennem en yderligere erhvervsbinding af bistanden, oprettelse af den såkaldte flexfond og valg af en række nye modtagerlande, især i Asien.

Det betyder, at den andel af ulandsbistanden, der går til lavindkomstlandene i Afrika, uundgåeligt vil falde.

Efter forslagsstillernes opfattelse er der ikke behov for en udhuling af fattigdomsorienteringen i en tid, hvor problemerne i Den Tredje Verden og ikke mindst på det afrikanske kontinent vokser foruroligende.

Formålet med dette beslutningsforslag er at sikre, at der i de kommende år ikke vil ske en udhuling af fattigdomsorienteringen. Endvidere er det formålet at sikre en hævelse af kvaliteten af de danske leverancer og at skabe større sikkerhed for sammenhæng mellem den nationale ulandspolitik og den politik, der føres fra dansk side i de internationale økonomiske organisationer, som beskæftiger sig med udviklingsproblemerne i Den Tredje Verden.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til beslutningsforslaget, skal jeg anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

(Vedr. 1 repræsentant til Europa-Parlamentet).

Forhandling

Lizzie Lichtenberg (KF):

Som oplyst af Folketingets formand i Tingets møde den 10. november 1988 har formanden for Europa-Parlamentet meddelt,

[Lizzie Lichtenberg]

at medlem af Europa-Parlamentet Claus Toksvig er afgået ved døden den 5. november 1988, at dette vil blive meddelt Forsamlingen den 14. november 1988, hvor det fastslås, at mandatet er blevet ledigt, og

at formanden for Europa-Parlamentet i overensstemmelse med Akten om almindelige og direkte valg til De Europæiske Fællesskabers Forsamling imødeser meddelelse om, hvem der skal besætte det ledigblevne mandat.

Ifølge loven om valg af de danske repræsentanter til Europa-Parlamentet indtræder ved mandatledighed den kandidat, der er nærmest hertil ifølge den liste over ikkevalgte kandidater, der udarbejdes i henhold til loven.

Der er herefter rettet henvendelse til journalist Frode Kristoffersen, der er 1. stedfortræder for Det Konservative Folkeparti, efter at Lars Poulsen er indtrådt som repræsentant på grund af Poul Møllers nedlæggelse af sit mandat i oktober 1986. Frode Kristoffersen har i skrivelse af 13. november 1988 meddelt, at han er villig til at modtage det fra og med den 6. november d.å. ledige mandat.

Ifølge den tidligere nævnte lov er det Folketinget, der træffer afgørelse om godkendelse i tilfælde af en stedfortræders indtræden som repræsentant, og dette sker ifølge forretningsordenen for Folketinget efter indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Udvalget har i et møde i dag behandlet denne sag, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Journalist Frode Kristoffersen godkendes som repræsentant til Europa-Parlamentet fra og med den 6. november 1988.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 108 stemmer.

Formanden:

Om denne vedtagelse vil der blive givet meddelelse til formanden for Europa-Parlamentet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 9: *Forespørgsel til udenrigsministeren [om den maritime oprustning].*

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 9/11 88).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvilke oplysninger ministeren kan give på baggrund af Danidas handlingsplanarbejde].

Af Helle Degn (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 9/11 88).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Omikostningstillæggets regulering, nyt pristal).

Af Svend Jakobsen (S), Knud Østergaard (KF), Lilli Gyldenkilde (SF), Povl Brøndsted (V) og Poulsgaard (FP).

(Fremsat 26/10 88. Første behandling 2/11 88. Anden behandling 10/11 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Jeg har ikke tænkt mig at sige noget om lovforslagets substans, men mere om noget af den debat, det har udløst.